ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
چهارشنبه • ۲ آبان ۱۳۹۷
۱۴ صفر ۱۴۴۰ • ۲۴ اکتبر ۲۰۱۸
شماره ۱۹۹۴۷
۱۱۷۰

زندگی سلام

می‌دانستید برخی دانشمندان بعد از ابداع یک امکان و وسیله از عملکرد خود عذاب وجدان داشتند؟

بار پشیمانی روی دوش مخترعان!

مرجان دهقان | روزنامه‌نگار

پرونده

انسان موجود مبتکری است که با اختراعات خود، غیرممکن‌های بسیاری را ممکن کرده است. این اختراعات یا ابداعات و خدمات به طور معمول در خدمت بشر بوده اما گاهی، یا از مسیر اصلی خود خارج شده است یا به ایده‌آل‌ترین شکلی که امکان داشته ساخته نشده و برای سازنده‌اش پشیمانی به بار آورده است. پرونده امروز زندگی سلام به مرور همین اختراعات و محصولات پرداخته که نه تنها خستگی تلاش مخترعش را برطرف نکرده، بلکه رنج عذاب وجدان هم به زندگی‌اش افزوده است.

بازی فلپی برد

دونگ نگوین

فناوری‌های مدرن شکل بازی‌ها را از شیوه‌های سنتی به نسخه‌های دیجیتال تغییر داده‌اند. یکی از بازی‌های محبوب دهه اخیر، بازی «فلپی برد» بود که در سال ۲۰۱۳ میلادی عرضه شد. بازی فلپی برد خیلی زود جایگاه ویژه‌ای در بین طرفداران بازی‌های موبایلی یافت. این محبوبیت باعث تا در سال ۲۰۱۴ میلادی، رتبه ششم را در فهرست برترین‌های گوگل کسب کند. رکوردی که در شمار زیاد اپلیکیشن‌های موبایلی سابقه نداشت و برای اولین بار بود که یک اپلیکیشن در بین ۱۰ رتبه برتر گوگل قرار می‌گرفت. جالب است بدانید این محبوبیت باعث دلزدگی سازنده این بازی شد و اعلام کرد دیگر نمی‌تواند به این روند ادامه دهد. دلیل این دلزدگی مشاهده آثار مخربی بود که بازی فلپی برد بر روی کاربرانش گذاشته بود. این بازی با ایجاد نوعی اعتیاد کاربران خود را ترغیب می‌کرد تا برای کسب امتیاز بیشتر دوباره و دوباره آن را بازی کنند.

بمب اتم

رابرت اوپنهایمر و آلبرت اینشتین

بمب اتم از آن دست اختراعات نفرت انگیز بشر است که حتی پشیمانی مخترعان و دست‌اندرکاران آن را نیز به دنبال داشته است. در سال ۱۹۳۹ میلادی با فراگیر شدن زمزمه‌های آغاز جنگ جهانی دوم «آلبرت اینشتین» نیز نگران جنگی بود که هر لحظه ممکن بود آغاز شود. او هر روز ساعت‌ها در دفتر کار خود به این فکر می‌کرد که علم در این شرایط چه وظیفه‌ای دارد. چیزی که نگرانی اینشتین را بیشتر می‌کرد این بود که از طریق دوستان آلمانی‌اش باخبر شده بود هیتلر موفق به شکافتن اتم اورانیوم شده است. او از ترس این که مبادا هیتلر به دانش هسته‌ای دست یابد و از آن در جنگ استفاده کند، تحقیقات خود را در زمینه فناوری هسته‌ای شروع کرد. همچنین در نامه‌ای «فرانکلین روزولت» رئیس جمهور وقت آمریکا را از پیگیری هیتلر برای دست‌یابی به بمب هسته‌ای و خطرات استفاده از آن آگاه کرد. دو ماه پس از آغاز جنگ یک مرکز تحقیقاتی با همکاری انگلیس و کانادا تاسیس شد که مدیریت علمی آن را «رابرت اوپنهایمر» پذیرفت. پروژه ساخت بمب اتم به خوبی پیش می‌رفت اما با تسلیم نازی‌ها در جنگ، نیازی به استفاده از آن نشد. با پایان یافتن جنگ، انگیزه‌های استفاده از سلاح اتمی نیز پایان یافت اما پرتاب اولین بمب هسته‌ای در هیروشیما و سپس ناکازاکی و مرگ صدها هزار نفر همه را غافلگیر کرد. این فاجعه باعث شد تا سازندگان آن از اختراع خود ابراز پشیمانی کنند.

دینامیت

آلفرد نوبل

نام «آلفرد نوبل» با جنگ و صلح گره خورده است. او با اختراع دینامیت، ناخواسته باعث شد تا مردم بسیاری کشته شوند. به همین دلیل تلاش کرد تا برای جبران این اثر بد با پایه گذاری جایزه نوبل قدمی در راه صلح بردارد. نوبل در سال ۱۸۶۰ میلادی به دنبال راهی برای بهره برداری از معدن‌ها و ساخت جاده در دل کوه‌ها بود. او قصد داشت با آزمایش‌های خود به مردم کمک کند اما متاسفانه اهداف بشر دوستانه اش به تدریج مغلوب منفعت طلبی شماری از سلطه جویان شد. اختراع دینامیت در سال ۱۸۶۶ میلادی ثروت هنگفتی را برای نوبل فراهم کرد اما استفاده‌های غیرانسانی از آن همچنان باعث تاسف اش بود. او در وصیت نامه خود ۹۴ درصد از ثروتش را برای تاسیس موسسه‌ای که بعد از مرگش بنیاد فیزیک نام گرفت، وقف کرد. نوبل درخواست کرد هر ساله جایزه‌ای از سوی این موسسه به برجسته‌ترین دستاوردها و اختراع‌های بشر دوستانه اهدا شود.، جایزه‌ای که بعدها سیاسی هم شد در روایتی دیگر درباره انگیزه نوبل از چنین وصیتی آمده است که او روزی در یک روزنامه، آگهی فوتی با عنوان «تاجر مرگ درگذشت» مشاهده کرد و به این فکر فرو رفت که ممکن است در زمان مرگ هیچ کس او را همراهی نکند. به همین دلیل تصمیم گرفت کاری کند که در یادها ماندگار شود.

آگهی پاپ آپ

اتان زوکرمن

اگر شما هم اهل وب گردی باشید حتما با آگهی‌های مزاحمی که هنگام باز کردن یک صفحه اینترنتی، شما را بمباران می‌کنند روبه رو شده اید. «اتان زوکرمن» در یک مصاحبه این آگهی‌های مزاحم را از نکات آزاردهنده اینترنت دانست و خود را شریک جرم آن‌ها معرفی کرد. او که در بخش رسانه‌های مدنی دانشگاه MIT آمریکا فعالیت می‌کرد در سال‌های ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۹ میلادی، کدهای اصلی آگهی‌های پاپ آپ را برای سر و سامان دادن به تبلیغات اینترنتی نوشت. پیش از این تبلیغ‌های اینترنتی با محتوای اصلی سایت آمیخته می‌شدند و نه تنها تبلیغ کنندگان از این موضوع رضایت نداشتند بلکه این آشفتگی، کاربران سایت را نیز اذیت می‌کرد. او قصد داشت کاری کند تا همه تبلیغ‌ها در یک پنجره جداگانه باز شود اما در عمل این اتفاق نیفتاد. دو دهه بعد، زوکرمن از کاربران اینترنتی به دلیل اختراع آزاردهنده خود عذرخواهی کرد و گفت نیت واقعی اش کمک به کاربران بوده است. امروزه مرورگرهای مختلف با تعدادی برنامه بلاک کننده، راه چاره این تبلیغات مزاحم را در اختیار کاربران خود قرار داده‌اند.

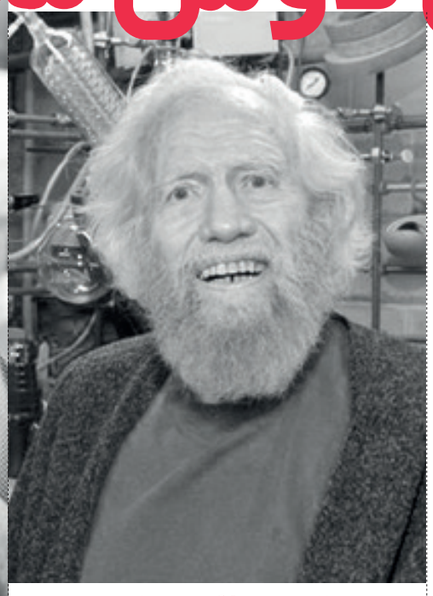

قرص اکستازی

الکساندر شولگین

«الکساندر شولگین» داروسازی آمریکایی بود که در دهه ۷۰ میلادی قرص اکستازی را برای اهداف روان درمانی ابداع کرد. او این قرص را ابتدا روی خود آزمایش کرد و با انتشار مقاله‌ای موارد استفاده آن را توضیح داد. متاسفانه هدف‌های درمانی این قرص به سرعت فراموش شدند و تعدادی از جوانان خوشگذران شروع به استفاده بی رویه قرص اکستازی در مهمانی‌های شبانه کردند. به همین دلیل دولت فدرال آمریکا در سال ۱۹۸۵ میلادی تولید قرص اکستازی را ممنوع اعلام کرد. با وجود این، مصرف قرص اکستازی متوقف نشد و افرادی سودجو نمونه‌هایی جعلی و بسیار خطرناک از آن را تولید کردند. به این ترتیب دارویی که شولگین برای درمان بیماری‌هایی مانند افسردگی ساخته بود به یک ماده مخدر خطرناک تبدیل شد. تغییر مسیر مصرف قرص اکستازی، الکساندر شولگین را از ابداع آن پشیمان کرد.

دابل اسلش

تیم برنز لی

«تیم برنز لی» یک دانشمند انگلیسی بود که با عنوان پدر وب شناخته می‌شود. او با اختراع فناوری وب، انقلابی به وجود آورد که شهرت اش را بیشتر کرد. لی با توسعه شبکه جهانی وب، دنیا را تغییر داد اما از بخشی از طراحی خود در فضای وب ناراضی بود.

او در مصاحبه‌ای اعلام کرد می‌تواند آدرس‌های اینترنتی را طوری طراحی کند که نیازی به وارد کردن دو اسلش (//) غیرضروری پس از عبارت http: نباشد. اگرچه امروزه مرورگرها به صورت خودکار این عبارت را در ابتدای آدرس سایت اضافه می‌کنند اما در گذشته کاربران مجبور بودند آدرس کامل سایت را به صورت دستی وارد کنند. این فرایند تکراری تا اندازه‌ای آزاردهنده و وقت گیر بود و طراح اش از وجود آن ابراز پشیمانی کرد.

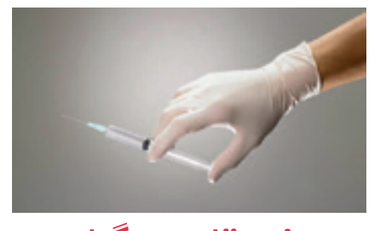

تزریقات مرگبار

دکتر جی چاپمن

مرگ با جوخه اعدام، صندلی الکتریکی یا اتاق‌های گاز گزینه‌هایی بود که در دهه ۷۰ میلادی در آمریکا برای کشتن محکومان به مرگ استفاده می‌شد اما عموم مردم دیدگاه خوبی درباره آن‌ها نداشتند.

به همین دلیل «دکتر جی چاپمن» تزریق یک نوع ماده کشنده را به عنوان روشی جایگزین برای محکومان به اعدام پیشنهاد داد که بدون درد و شکنجه است. او تصور می‌کرد این روش برای مجازات محکومان به اعدام آن را برای عموم پذیرفتنی‌تر می‌کند اما تاثیری در باور مردم نداشت و همچنان محکومان به اعدام مدت زمانی طولانی منتظر مجازات خود می‌ماندند. این موضوع باعث شد تا چاپمن نتیجه‌ای را که از این اختراع در نظر داشت به دست نیاورد به همین دلیل از اختراع خود پشیمان شد.

کپسول‌های قهوه

جان سیلوان

قهوه یکی از محبوب‌ترین نوشیدنی‌های جهان است که برای اولین بار در حدود قرن ۱۲ میلادی به شکل یک نوشیدنی استفاده شد. یکی از فناوری‌هایی که تحولی شگرف در صنعت قهوه به وجود آورد، کپسول‌های قهوه بود. این کپسول‌ها کمک می‌کنند تا افراد بتوانند در کم‌ترین زمان قهوه خود را آماده کنند. سال‌ها بعد مخترع کپسول‌های قهوه «جان سیلوان» از اختراع خود ابراز پشیمانی کرد. چرا که این اختراع باعث به وجود آمدن شرکت‌های بزرگی شد که دسترسی به موادی مانند کافئین را به صورت روزانه و برای میلیون‌ها نفر آسان کردند. سیلوان در مصاحبه‌ای درباره اختراع خود گفت: «گاهی از اختراع این وسیله احساس ندامت می‌کنم چرا که مثل سیگار است و امکان دسترسی به این مواد اعتیادآور را به راحتی فراهم می‌کند.»

دوچرخه‌های رالی چوپر

تام کارن

دوچرخه رالی چوپر یکی از محبوب‌ترین و پرفروش‌ترین مدل‌های دوچرخه در دهه ۷۰ میلادی بود. این دوچرخه دارای یک تکیه گاه متصل به صندلی و فرمانی با ارتفاع مناسب بود که باعث می‌شد حتی کودکان بتوانند به راحتی از آن استفاده کنند. با وجود محبوبیت زیاد این دوچرخه، طراح آن «تام کارن» چندان از نتیجه کار خود راضی نبود. او قصد داشت یک مدل دوچرخه بی نقص ارائه کند اما طرح او خالی از اشکال نبود. وزن سنگین دوچرخه‌های رالی چوپر باعث می‌شد تا در مسافت‌های طولانی سرنشین را بیش از حد خسته کند. این ضعف تا اندازه‌ای جدی بود که یکی از افرادی که از این دوچرخه برای یک مسافت طولانی استفاده کرده بود در انتهای مسیر، خود را به دلیل راندن آن لعنت کرده بود. مجموعه این اتفاقات باعث پشیمانی کارن از طرح خود شده بود.

اسپری فلفل

کمران لاگمن

«کمران لاگمن» که یکی از کارمندان پلیس فدرال آمریکا بود در دهه ۸۰ میلادی اسپری فلفل را به یک سلاح غیر کشنده تبدیل کرد. او این سلاح را برای کمک به نیروهای ضد شورش به وجود آورد و به دلیل خطر بالقوه این قبیل سلاح‌های شیمیایی، یک راهنمای استفاده ضمیمه آن کرد. در سال ۲۰۱۱ میلادی، پلیس آمریکا از این سلاح برای متفرق کردن دانشجویان معترض دانشگاه دیویس کالیفرنیا استفاده کرد. استفاده نامناسب از این اسپری توسط پلیس باعث تاسف لاگمن شد. او در مصاحبه‌ای به مجله تایمز گفت هرگز چنین استفاده نابه جایی از عناصر شیمیایی را نپذیرفته است و آن را غیر انسانی خواند. او که در ابتدا تصور نمی‌کرد از سلاحش در چنین مقاصد و سرکوب‌های داخلی استفاده شود از اختراع خود ابراز پشیمانی کنند.

اگر اهل وب گردی باشید حتما با آگهی‌های مزاحمی که هنگام باز کردن یک صفحه اینترنتی، شما را بمباران می‌کنند روبه رو شده اید. «اتان زوکرمن» طراح این تبلیغات، در یک مصاحبه این آگهی‌های مزاحم را از نکات آزاردهنده اینترنت دانست و خود را شریک جرم آن‌ها معرفی کرد

منابع:
کتاب دیداری دوباره با تاریخ، نوشته محمد حسنین هیکل، ترجمه احسان موسوی خلخالی نشر میترا، خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)، خبرگزاری مهر، مجله اینترنتی تکنولوژی و علم نارون، سایت زومیت، سایت پروشات، برترین‌ها

جدول سخت [شماره ۴۵۴]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

۱- هر نوع مکتب فکری یا عقیدتی - قوی و رشید - مبارزه با امیال و آرزوهای نفسانی ۲- داخلی‌ترین لایه مغز - همسر هیتلر - پاداش ۳- میثاق - کشور آسیایی با آب و هوای مدیترانه‌ای - جایگاه شمشیر - بشقاب پرنده ۴- سگ ماهی - رجولیت - نزدیکی به خداوند - فیلمی ساخته داریوش مهرجویی با بازی لیلا حاتمی ۵- ساز استاد حسن کسایی - شایش - محله و برزن - نقصان ۶- گیاهی از خانواده جعفری - مصالح سنگی دانه درشت - از قدیمی‌ترین محله‌های تهران ۷- پشه - چهارچوب عکس - رنجش و آزردگی - ویتامین خونی ۸- عزاداری - اندیشیدن - ماشین خاکبرداری - حواله ۹- از ملزومات خوشنویسی - کشوری در منطقه افریقای استوایی - شنونده - سهولت و آسانی ۱۰- از علویان مبارز که در کوفه ضد حکومت بنی امیه قیام کرد - همسر بخت النصر که باغ‌های معلق بابل برای او ساخته شد - فقیر و تنگدست ۱۱- ریاضیدان مشهور فرانسوی در قرن هفدهم - تلاش و دسترنج - نوعی خویشاوندی.

عمودی

۱- بازداشتن - خوابیده - طلا ۲- نوعی عدسی محدب - در مقام استجابت دعا گویند ۳- مونس - دارای طول و عرض زیاد ۴- کاکل اسب - قطعه مکانیکی برای تبدیل حرکت دورانی به حرکت رفت و برگشتی ۵- تیم فوتبال هلندی - دسته گندم درو شده ۶- پرتابه جنگی - معبد یهودیان - ضمیر حداقل دو نفره ۷- هدایت کننده - گاهی به ته دیگ می‌خورد! ۸- خرگوش عرب - برگه کوچک مقوایی ۹- اینرسی - نزدیکان و بستگان ۱۰- جدید - بدون آستر - پرمصرف‌ترین چاشنی غذایی ۱۱- بسیار گرم و سوزان - باران تند و شدید - تصرف در مالی ۱۲- ملکه شهر سبا - ناحیه‌ای در شمال شرقی ایتالیا ۱۳- انبوه، فراوان - گدایی ۱۴- بازیکن خط میانی - داخلی ۱۵- وقتی نون از اون بگیری! - ظرف سفالی نگهداری غلات - مقام و مرتبه اجتماعی ۱۶- فرومایه - نگهبان شتران ۱۷- وسیله اندازه گیری اختلاف پتانسیل - خاشاك ۱۸- جوهر قهوه که محرک عصبی است - پیامبر صبور ۱۹- استخوانی در پاچه گوسفند - به دست آوردن ۲۰- تکرار حرف دوازدهم - درختی با برگ‌های پنجه‌ای - سراینده تصنیف "شدخزان".

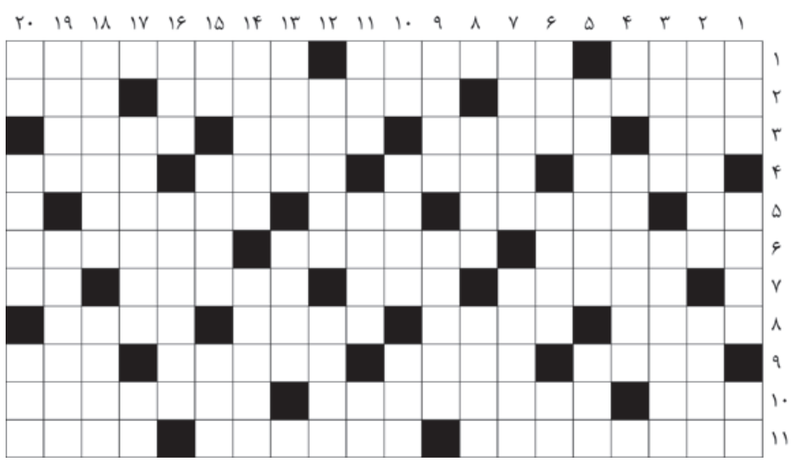

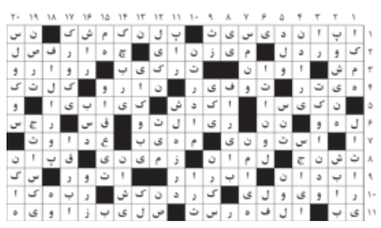

حل جدول شماره ۴۵۳

جدول متوسط [شماره ۷۲۴۴]

طراح جدول: مجید شادروح

افقی

۱- چرخ چاه - از سازهای زهی - ماه تمام - صدمه ۲- داوطلب - رایج - برگ برنده - سرزمین ۳- باریک - منقار پرنده - وقار - اول شب - صریح ۴- آخرین نازی - سره - سرازیری - طاقت ۵- پول ژاپن - زائوتر سان - اگر حروفش مرتب شود به معنی عایدی و دخل است - اسباب منزل - زنبیل ۶- اسم - برچسب - سرگرد سابق - جسد - نوعی پارچه ضخیم ۷- نمو - تیغ - رفوزه - ویتامین جدولی - ضمیر جمع ۸- زراعت - کلمه تنبیه - گردن زن غلات - خمیدگی کاغذ ۹- علامت مفعولی - ظاهر ساختمان - اشباع - فهم - دست نخورده ۱۰- شناس - مادر لر - از شهرهای هرمزگان - کشوری در آمریکای شمالی ۱۱- الهام بخش - دارایی - از نام‌های پسرانه - زیردست

عمودی

۱- نظریه - آهسته ۲- دریاچه حمام - آتش - رتبه کارمندی ۳- یکی از دو قسمت در - انبان - عدد منفی ۴- نام آذری - ازادات تشبیه - ناسزا ۵- وسط - نت ششم - زمینه ۶- فرومایه - واحد شمارش سیگار - بشر ۷- محل کار - عدد فوتبالی ۸- دریا - شر - سر ۹- نیم سال تحصیلی - کلمه درد - نصف ۱۰- به کارگیری - زخم ۱۱- جایز - حشره چوبخوار ۱۲- سرشت - اثر - دفعه ۱۳- گروه ورزشی - دوستی - شامه نواز ۱۴- تصدیق روسی - پگاه ۱۵- آیین - ساز شاکی - از کشیدنی‌ها ۱۶- سخن ناگفتنی - تنها - سقف دهان ۱۷- جویدنی معروف - گوشت ترکی - بوی رطوبت ۱۸- عدد ماه - چارچوب - دایر ۱۹- رفیق - بخشش - میوه تنبل ۲۰- یمن - خوشگذران

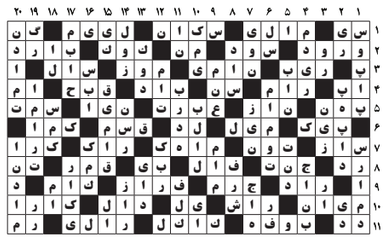

حل جدول شماره ۷۲۴۳